

באופן דקראע את אזנו, ואזיל עד דמטי [וילך עד שיגיע] לדם הנפש!⁽¹⁰⁾

ותו⁽¹¹⁾ מקשינן על רב כהנא: הרי הלכות שחיטה, שחמשה דברים פוסלים את השחיטה: שהייה, דרפה, חלדה, הגרמה ועיקור, מנלן? אלא, הרי בהכרח, גמרא [קבלה] הן, ש"הלכה למשה מסיני" הן. ואם כן, שחיטה מן הצואר נמי, גמרא היא!

שהרי כל מהות ה"הגרמה" היא בכך שאין השחיטה נעשית בצואר, לפי שכך נאמר למשה מסיני.⁽¹²⁾ ומוכח דלא כרב הונא, הלומד זאת מ"ושחט את בן הבקר".

וקרא "ושחט את בן הבקר" למאי אתא? לומר דלא לשוייה "גיסטרא", שלא יחתוך גם את המפרקת⁽¹³⁾ ובכך יפריד את הראש

"חטהו" – הכשרהו לאכילה וטהרהו.

10. לכאורה תימה, הרי מסברא אין לשחוט באופן זה, משום צער בעלי חיים שנגרם לבמה?[?]

ובשו"ת עבודת הגרשוני [סימן יג] הביא מכאן ראייה, שלא אמרה התורה לזוהר בצער בעלי חיים אלא כאשר הם חיים, כגון שלא לחסום שור בדישו או שלא לעקר בעלי חיים, אבל כשמיתים את בעלי החיים, אין צורך לזוהר שלא לצערם בהמתתם.

11. כך גרס רש"י ומחק את הגירסא "ולטעמין". וכך מתבאר הגמרא לפי רש"י וגירסתו. אך התוספות והראשונים כתבו שהגירסא הנכונה היא "ולטעמין", ולשיטתם רב כהנא אמר את הדברים כדי להשיב על הקושיא, ונביא את שיטתם בפירוש הגמרא בהערה.

12. מפשטות לשון הגמרא משמע שהקושיא היא כך: מה הצורך ללמוד מהפסוק שהשחיטה מהצואר, והרי הלכות שחיטה הן הלכה למשה מסיני. אך יש לתמוה, שהרי אפשר לומר שחלק מהלכות שחיטה נלמדים מהמקרא וחלק מהם נאמרו למשה בסיני. ועוד, שהגמרא ממשיכה ושואלת "וקרא למאי אתא?" ולומדת הלכה מהפסוק, והרי הגמרא אמרה שהלכות שחיטה הן הלכה למשה מסיני, ואינן צריכות ראייה מהמקרא!

לכן ביארנו את קושיית הגמרא, שיש ללמוד שהשחיטה מהצואר מההלכות שנאמרו למשה מסיני, שהרי דין ההגרמה הוא שהשוחט לא שחט במקום הנכון, ובמשה בדף יח א ובגמרא שעליה פירשו את המקום המדויק שהשחיטה כשרה שם, וממילא אנו יודעים שהשחיטה היא מהצואר. וכן יש ללמוד זאת מדין "חלדה", שהיא הכנסת הסכין בין שני הסימנים, וכן יש ללמוד זאת מדין העיקור, שהוא שחיטה בסימנים עקורים.

13. כתב המרדכי, שהיה מעשה ששוחט חתך את המפרקת, וראבי"ה פסל את השחיטה על פי רש"י שמפרש שאין לעשות גיסטרא.

והמהר"ם מרוטנברג חלק עליו, ואמר שגם לפי רש"י, הגמרא אומרת רק שלא צריך לעשות גיסטרא, אבל אין בכך פסול. [מרדכי סימן תר"ב].

ופסק המחבר בשו"ע [יור"ד סימן כ"ד סעיף ה]: היה שוחט וחתך כל המפרקת – כשרה. וכתב הרמ"א שם: והמנהג להטריף. ואין לשנות, כי יש מרבוותא סוברים כן.

והרשב"א כתב בפירוש "דלא לישויה גיסטרא", שלא יחתוך אלא את הצואר ולא את המפרקת, כי השובר את המפרקת מבליע בכך דם באיברים. ובשחיטת קדשים צריך שיצא הדם להזיות ולזריקות.

ובגמרא לקמן שדורשים מפסוק הנאמר